

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Krupičkové a soudců Lukáše Pišvejce a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený JUDr. Janou Fráňovou, advokátkou se sídlem Jakubská 670/14, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2023, č. j. MHMP 1139648/2023, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2024, č. j. 16 A 24/2023-20,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2024, č. j. 16 A 24/2023-20, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2023, č. j. MHMP 1139648/2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil usnesení Úřadu městské části Praha 6 ze dne 25. 4. 2023, č. j. MCP6 158072/2023, jímž bylo podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zastaveno řízení o přestupku žalobce proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, neboť odpovědnost za přestupek zanikla.

[2] Městský soud žalobu odmítl pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konstatoval, že žalobce se domáhá toho, aby v řízení bylo znovu pokračováno a poté bylo rozhodnuto co do výroku zcela shodně, jen z jiného zákonného důvodu. Městský soud však uvážil, že o změně důvodů

správního rozhodnutí nejsou oprávněny správní soudy rozhodovat, přičemž zároveň platí, že žalobci nebylo napadeným rozhodnutím založeno, změněno, zrušeno nebo určeno právo nebo povinnost.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce („stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel má v první řadě za to, že usnesení městského soudu je nepřezkoumatelné. Podle stěžovatele dále městský soud pochybil, když zkoumal otázku žalobní legitimace pouze na základě § 65 odst. 1 s. ř. s., ale opomněl se zabývat danou problematikou optikou § 65 odst. 2 s. ř. s. na základě účastenství stěžovatele v přestupkovém řízení. Stěžovatel se dále zabýval vzájemným vztahem jednotlivých důvodů pro zastavení přestupkového řízení, přičemž dovodil, že zastavení řízení pro zánik odpovědnosti, k němuž došlo v nyní posuzované věci, pro něj představuje méně příznivou variantu skončení přestupkového řízení, neboť přestupek vůbec nespáchal, a proto jeho odpovědnost za něj ani nevznikla. Stěžovatel shrnul, že v důsledku nesprávného způsobu zastavení přestupkového řízení tak nemůže dojít k jeho plné rehabilitaci, a zůstává neoprávněně stigmatizován.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] NSS nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[7] NSS se dále zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vychází z judikturně ustálených kritérií, která pramení ze závěrů usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tyto závěry jsou použitelné i po novele soudního řádu správního (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[8] NSS proto přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu. Zásadní pochybení musí spočívat v tom, že krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu, nebo pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[9] V nyní projednávaném případě nastala druhá z právě vymezených hypotéz, tj. že městský soud nezohlednil ustálenou judikaturu NSS týkající se řešené otázky a tento postup vyústil v nesprávnou volbu formy rozhodnutí, když namísto odmítnutí se věci zabývat, měl městský soud žalobu věcně posoudit.

[10] NSS zdůrazňuje, že situaci, v níž se obviněný domáhá „příznivějšího“ výsledku přestupkového řízení se judikatura kasačního soudu opakovaně zabývala (viz např. rozsudek z 13. 12. 2017, č. j. 1 As 1/2017-65, či rozsudek ze dne 20. 10. 2017, č. j. 2 As 101/2017-46), přičemž bezrozporně dospěla k nutnosti meritorního projednání takto formulovaných nároků.

[11] Městský soud ve svém usnesení formuloval dva rozhodovací důvody, které jej vedly k odmítnutí žaloby. Předně uvážil, že žalobci nebylo napadeným rozhodnutím „založeno, změněno, zrušeno nebo určeno právo nebo povinnost“. Dále dovodil, že žalobce brojí toliko vůči důvodům napadeného, resp. prvoinstančního rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že stěžovatel se mylí, pokud uvádí, že usnesení je nepřezkoumatelné. Ač městský soud výslovně neodkázal na § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., podle něhož soud odmítne návrh, jestliže „byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou“, z odůvodnění jeho usnesení je jasné patrné, že žalobci vytýkal nedostatek aktivní žalobní legitimace ve smyslu právě citovaného ustanovení. Totožná situace platí i v případě odmítnutí žaloby pro nepřipustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Městský soud sice neučinil odkaz na navazující zákonné ustanovení (§ 68 s. ř. s.), které konkrétní důvody nepřipustnosti žaloby upravuje, jasné však uvedl, že není možné brojit toliko vůči odůvodnění správního rozhodnutí, tudíž jde o případ upravený v § 68 písm. d) s. ř. s., podle něhož „žaloba je nepřipustná také tehdy, směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí“. Jak bylo naznačeno výše a bude podrobně rozvedeno níže, ani jedna z těchto úvah městského soudu není správná, tato vada ovšem způsobuje „toliko“ nezákonnost, nikoliv nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

[12] Pokud se jedná o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., pak takový postup označil za nezákonný kasační soud v již citovaném rozsudku z 13. 12. 2017, č. j. 1 As 1/2017-65. Výslovně dovodil, že „nelze v žádném případě dovozovat, že by obviněný z přestupku nemohl být *à priori* zkrácen na svých právech rozhodnutím, jímž se končí řízení o jeho obvinění.“ (bod 15). Navíc v bodě 16 upozornil, že „je nepochybné, že stěžovatel byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, a byl proto přinejmenším (...) aktivně legitimován podle § 65 odst. 2. Už jen proto jej nelze považovat za osobu zjevně neoprávněnou k podání žaloby proti takovému rozhodnutí ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Tím spíše, že stěžovatel ve své žalobě nenamítá toliko zkrácení na hmotných právech (nemožnost domáhat se náhrady škody), ale také porušení svých procesních práv v řízení před správním orgánem.“ Totožná situace přitom nastala v nyní posuzovaném případě, v němž stěžovatel krom tvrzeného zásahu do svých osobnostních práv rovněž zpochybňuje respektování pravidel o vedení řízení (viz část IV. bod 5 žaloby).

[13] Městský soud se rovněž mylí, když uzavřel, že stěžovatel se domáhal toliko změny důvodů napadeného rozhodnutí ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. d) s. ř. s. Je třeba si uvědomit, že stěžovatel se snažil prostřednictvím zrušení napadeného rozhodnutí docílit nikoliv pouhé změny odůvodnění, ale mířil na změnu podoby výroku

prvoinstančního rozhodnutí. V tomto směru upozorňoval, že výrok tohoto rozhodnutí se opírá o nesprávnou právní kvalifikaci tvořící jeho obligatorní součást, když podle jeho mínění neměl být pro zastavení řízení užit § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ale písm. a), b) či c) daného ustanovení, které jsou pro stěžovatele příznivější, a není s nimi spojen negativní zásah do jeho právní sféry. Odpověď na tuto polemiku představuje posouzení důvodnosti žaloby, tj. jde o její meritorní projednání, k němuž bude muset městský soud v navazujícím řízení přistoupit. Kasační soud v tomto směru připomíná, že při přezkumu usnesení o odmítnutí žaloby je oprávněn zkoumat pouze to, zda rozhodnutí krajského (městského) soudu a důvody, o které se opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není věcně přezkoumávat, zda je žaloba stěžovatele důvodná nebo zda rozhodnutí žalovaného bylo zákonné či nikoliv (viz rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 As 124/2013-39). Tyto otázky musí nejprve posoudit městský soud, přičemž platí, jak již bylo uvedeno shora, že judikatura kasačního soudu se jimi již v minulosti zabývala.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S ohledem na shora uvedené NSS podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, v němž podle odstavce čtvrtého téhož ustanovení bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[15] Městský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2025

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu